

XI međunarodni siimppozijum
ISTRAŽIVANJA I PROJEKTOVANJA ZA PRIVREDU
 Beograd , 22- 23. Decembar 2015. godine

	<i>Editor: Prof. dr Branko Vasić</i> <i>Izdavač: INSTITUT ZA ISTRAŽIVANJA I PROJEKTOVANJA U PRIVREDI</i> <i>Za izdavača: Nada Stanojević, dipl.inž.maš.</i> <i>CD ROM izdanje - obrada i dizajn: iipp</i> <i>Dizajn i obrada radova: iipp; Tiraž: 50 primeraka</i> <i>Izrada CD ROM izdanja - NT Soft</i> <i>ISBN 978-86-84231-38-5; COBISS.SR-ID 220155660</i> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <tr> <th style="width: 60%;">Organizatori siimppozijuma</th> <th style="width: 40%;">Pokrovitelj</th> </tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: middle;"> Institut za istraživanja i projektovanja u privredi </td> <td rowspan="2" style="text-align: center; vertical-align: middle;"> Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Republike Srbije </td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: middle;"> Mašinski fakultet , Univerzitet u Beogradu </td> </tr> </table>	Organizatori siimppozijuma	Pokrovitelj	Institut za istraživanja i projektovanja u privredi	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Republike Srbije	Mašinski fakultet , Univerzitet u Beogradu
Organizatori siimppozijuma	Pokrovitelj					
Institut za istraživanja i projektovanja u privredi	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Republike Srbije					
Mašinski fakultet , Univerzitet u Beogradu						
Zbornik Radova	Sponzori	PIO Odbor	Početna			

XI međunarodni simpozijum
ISTRAŽIVANJA I PROJEKTOVANJA ZA PRIVREDU
Beograd , 22- 23. Decembar 2015. godine

CIP - Katalogizacija u publikaciji -
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

62(082)(0.034.2)

66(082)(0.034.2)

SIMPOZIJUM Istraživanja i projektovanja za privredu (11 ; 2015 ; Beograd)

Zbornik radova [Elektronski izvor] / XI simpozijum Istraživanja i
projektovanja za privredu, Beograd, 22-23. decembar 2015. godine ;
[organizatori] Institut za istraživanja i projektovanja u privredi [I]
Univerzitet u Beogradu, Mašinski fakultet ; [editor Branko Vasić]. -
Beograd : Institut za istraživanja i projektovanja u privredi, 2015
(Beograd : NT soft). - 1 elektronski optički disk (CD-ROM) : tekst, slika ;
12 cm

Sistemske zahteve: Nisu navedeni. - Nasl. sa naslovnog ekrana. - Radovi na
srp. i engl. jeziku. - Tiraž 50. - Bibliografija uz svaki rad.

ISBN 978-86-84231-38-5

1. Institut za istraživanja i projektovanja u privredi (Beograd)

a) Tehnika - Zbornici b) Tehnologija - Zbornici

COBISS.SR-ID 220155660

Zbornik Radova

Sponzori

PIO Odbor

Početna

XI međunarodni simpozijum
ISTRAŽIVANJA I PROJEKTOVANJA ZA PRIVREDU
 Beograd , 22- 23. Decembar 2015. godine

Programski odbor			Organizacioni odbor
Prof. dr Branko Vasić, Mašinski fakultet, Beograd	Prof. dr Nenad Đajić, Rudarsko-geološki fakultet, Beograd	Prof. dr Vukan Vučić, University of Pennsylvania, USA	Nada Stanojević, MF, Beograd
Prof. dr Radivoje Mitrović, Mašinski fakultet, Beograd	Prof. dr Vlastimir Dedović, Saobraćajni fakultet, Beograd	MSc Siniša Vidović, Energy Testing & Balance Inc, USA	Miloš Dimitrijević, IIPP, Beograd
Prof. dr Nebojša Bojović, Saobraćajni fakultet, Beograd	Prof. dr Mirko Vujošević, Fakultet organizacionih nauka, Beograd	Prof. dr Rober Bjeković, Hochschule Ravensburg-Weingarten, Germany	Ivana Spasojević, IIPP, Beograd
Prof. dr Jovan Todorović, Mašinski fakultet, Beograd	Prof. dr Vladimir Popović, Mašinski fakultet, Beograd	Prof. dr Jozef Aronov, Research institute for Certification JSC, Russia	Darko Stanojević, MF, Beograd
Prof. dr Gradimir Danon, Šumarski fakultet, Beograd	Prof. dr Vesna Spasojević-Brkić, Mašinski fakultet, Beograd	Prof. dr Jezdimir Knežević, MIRCE Academy, England	Miloš Vasić, MF, Beograd
Prof. dr Milorad Milovančević, Mašinski fakultet, Beograd	Prof. dr Dragan Aleksendrić, Mašinski fakultet, Beograd	Dr Nebojša Kovačević, Geotechnical consulting group, England	Nemanja Milenković, MF, Beograd
Prof. dr Miodrag Zec, Filozofski fakultet, Beograd	Prof. dr Mirjana Misita, Mašinski fakultet, Beograd	Adam Zielinski, Solaris Bus & Coach, Poland	Dragan Stamenković, MF, Beograd
Prof. dr Željko Kamberović, Tehnološko Metalurški fakultet, Beograd	Prof. dr Dragan Milutinović, Mašinski fakultet, Beograd	Prof. dr Miloš Knežević, Faculty of Civil Engineering, Montenegro	Marina Šumarević, IIPP, Beograd
Prof. dr Zdravko Milovanović, Mašinski fakultet, Banja Luka			
Sponzori	Impresum	Zbornik Radova	Početna

XI međunarodni siimppozijum
ISTRAŽIVANJA I PROJEKTOVANJA ZA PRIVREDU
Beograd , 22- 23. Decembar 2015. godine

INSTITUT ZA ISTRAŽIVANJA I PROJEKTOVANJA U PRIVREDI
iipp.rs

MAŠINSKI FAKULTET , UNIVERZITET U BEOGRADU
mas.bg.ac.rs

MINISTARSTVO PROSVETE, NAUKE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA, REPUBLIKE SRBIJE
mpn.gov.rs

Zbornik Radova

Impresum

PIO Odbor

Početna

IBRD

Innovation
Business
Research
Development

XI međunarodni s**I**m**P**Pozijum Istraživanja i projektovanja za privredu

22-23. decembar 2015. godine
Mašinski fakultet Beograd
Svečana sala

Organizatori

Informacije

www.mas.bg.ac.rs; www.iipp.rs

+381 11 63 00 751; +381 11 33 02 451

nstanojevic@mas.bg.ac.rs; office@iipp.rs

XI međunarodni siimppozijum
ISTRAŽIVANJA I PROJEKTOVANJA ZA PRIVREDU
Beograd , 22- 23. Decembar 2015. godine

IME I PREZIME AUTORA I KOAUTORA, NAZIV RADA	STRANA
Olivera Novitović, Damijan Radosavljević, Saša Pavlović MULTIDISCIPLINARNI PRISTUP PROMOCIJE BIORAZGRADIVIH MATERIJALA	1 - 20
Vjačeslava Matić, G Đukanović APPLICATION OF MELLIFEROUS AROMATIC AND MEDICINAL PLANTS IN BIOENGINEERING EROSION CONTROL	21 - 25
Elmedin Biberović ELEKTROENERGETSKA MREŽA KAO MREŽA ZA KOMUNIKACIJU	26 - 35
Slavoljub Vujović, Nenad Vujić, Nemanja Deretić RESEARCH OF THE INFLUENCE OF SOCIO-DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF POPULATION TO DEVELOP TOURISM (EXAMPLE: SERBIAN CASE)	36 - 53
Jovan Šušić, Dušan Đurović, Sanja Bauk, Miodrag Bulatović METODOLOGIJA PRIMJENE ENDOSKOPSKE DIJAGNOSTIKE NA BRODSKU GASNU TURBINU M8G	54 - 62
Radoljub Tomić, Predrag Petrović FUNKCIONALNO-ORGANIZACIONA STRUKTURA PROJEKTNIH INDUSTRIJSKIH SISTEMA	63 - 72
Radoljub Tomić, Predrag Petrović ULOGA PROJEKTOG TIMA U REALIZACIJI FUNKCIONALNO-ORGANIZACIONE STRUKTURE INDUSTRIJSKIH SISTEMA, UZ PRIMER IZ PRAKSE	73 - 84
Rajko Milošević UTICAJ ŠUME NA INTEZITET SAOBRAĆAJNE BUKE	85 - 90
Slobodan Pokrajac, Mirosljub Nikolić, Milorad Filipović, Sonja Josipović, Miloš Vasić INDUSTRIJSKA KONKURENTNOST KAO OSNOVA ZA REINDUSTRIJALIZACIJU SRBIJE	91 - 102
Bratislav Stanković, Nada Vignjević Đorđević LEGAL AND FINANCIAL STIMULATION OF FOREIGN INVESTMENTS IN SERBIA	103 - 113
Vesna Ružičić, Živadin Micić KONTINUIRANO PRAĆENJE TRENDOVA IZVORA ZNANJA PO KLASITERIMA INTENZITETA INOVATIVNOSTI	114 - 123
Željko Kamberović, Dušan Rajić, Jelena Uljarević, Aleksandar Sedmak ZNAČAJ NAUČNIH INOVACIJA ZA PRIVREDU	124 - 134
Goran Vorotović, Ivan Blagojević, Vladimir Popović, Dragan Stamenković MOGUĆNOST KORIŠĆENJA BLUETOOTH TEHNOLOGIJE U TELEMETRIJSKOM SISTEMU MERENJA MOMENTA BRZOBRZNIH VRATILA	135 - 141
Dragan Stamenković,Vladimir Popović, Goran Vorotović KRATKA ISTORIJA AUTONOMNIH VOZILA	142 - 149
Branislav Jovanović, Saša Mitić, Vladimir Popović MagneRide®- ADAPTIVNISISTEM OSLANJANJA SA MAGNETOREOLOŠKIM PRIGUŠNIM ELEMENTIMA	150 - 153
Dušan Rajić, Željko Kamberović, Jelena Uljarević, Miloš Dimitrijević PRIMENA INOVACIONIH STANDARDA ZA RAZVOJ PRIVREDNIH SUBJEKATA	154 - 164
Goran Vorotović, Časlav Mitrović, Branislav Rakićević, Saša Mitić RAZVOJ I INTEGRACIJA 3D ŠTAMPE U ISTRAŽIVAČKI I OBRAZOVNI PROCES MODULA ZA MAŠINSTVO I INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	165 - 174
Miloš Vasić, Mirjana Misita ISTRAŽIVANJE PRIMENE ISO STANDARDA U TURISTIČKIM PREDUZEĆIMA	175 - 179
Časlav Mitrović, Miloš Vasić BEZBEDNOST INFORMACIJA I PRIMENA STANDARDA ISO 27001	180 - 182
Darko Stanojević, Nada Stanojević, Gradimir Danon PREGLED RAZVOJA VOJNIH BESPILOTNIH VOZILA	183 - 187

KONTINUIRANO PRAĆENJE TRENDOVA IZVORA ZNANJA PO KLASTERIMA INTENZITETA INOVATIVNOSTI CONTINUOUS MONITORING THE TRENDS OF KNOWLEDGE SOURCES PER CLUSTER INNOVATION INTENSITY

Mr Vesna Ružičić, asistent, Fakultet tehničkih nauka u Čačku, Univerzitet u Kragujevcu

Svetog Save 65, 32000 Čačak

Dr Živadin Micić, redovni profesor, Fakultet tehničkih nauka u Čačku, Univerzitet u Kragujevcu

Svetog Save 65, 32000 Čačak

Rezime: U radu su prikazane analize inoviranja znanja u nekim standardizovanim oblastima stvaralaštva sa mogućnostima praćenja trendova izvora znanja u PDCA petlji kvaliteta (Plan – Do – Check – Act). Analizirane su grupisane oblasti prema međunarodnoj klasifikaciji standarda (ICS). Predstavljenisu trendovi globalne (ISO/IEC) i lokalne (SRPS) standardizacije. Ufokusuje grupisanje oblasti stvaralaštva po klasterima intenziteta inovativnosti znanja (dnevno, sedmično, mesečno, godišnje). U radu je prvenstveno prikazano istraživanje koje se odnosi na oblasti sa visokim intenzitetom inovativnosti, na prvom nivou svih standardizovanih oblasti stvaralaštva (ICS1), posebno na oblasti: Informacione tehnologije (ICS1 = 35), Životna sredina; Zaštita zdravlja; Bezbednost (ICS1 = 13), Telekomunikacije; Audio i video tehnika (ICS1 = 33). Prikazana je analiza trendova inoviranja globalnih (ISO) uporedo sa lokalnim (SRPS) izvorima znanja. Cilj rada je modeliranje znanja i ažuriranje baze znanja za unapređenje kvaliteta i kontinuirano praćenje trendova inoviranja znanja, ka informaciono – ekspertnom sistemu.

Ključne reči: znanje; inovativnost; klaster; informaciono – ekspertni sistem; standardizacija

1 UVOD

Nagli razvoj naučnih saznanja, a posebno razvoj novih tehnologija doveo je društvo u proces stalnih promena. Ovakvi procesi utiču i na razvoj obrazovnih potreba, odnosno povećavanju obrazovnih zahteva u radnim procesima. Znanje postaje strateški, neizostavan resurs rada, u procesu razvoja pojedinca ili grupe, kako u poslovnim sistemima, tako i u svim drugim organizacionim sistemima. Za kvalitet svakog poslovnog sistema je važno znanje, njegovo istraživanje, prenos u proces rada i odlučivanja. U razvijenim društvima glavni razvojni resurs je ljudski kapital, a njegov kvalitet bitno određuje obrazovanje, koje treba da doprinese održivom nacionalnom razvoju društva i trajnom razvoju pojedinca.

Jedan od pristupa za obezbeđenje (Quality Assurance, QA), unapređenje i upravljanje kvalitetom (Quality Management, QM) predstavlja PDCA (Plan - Do - Check - Act) pristup. Unapređenje kvaliteta znanja zahteva primenu što realnijeg modela, uključujući i ciljni model izvrsnosti u PDCA petlji kvaliteta. PDCA metodologija korišćena je u ovom radu na primerima oblasti prvog nivoa međunarodne klasifikacije (ICS1), koji su grupisani po klasterima intenziteta inovativnosti znanja (dnevni, nedeljni, mesečni, godišnji). Posmatrane su sve standardizovane oblasti stvaralaštva i analizirane oblasti dnevnog intenziteta inovativnosti. Dat je i uporedni prikaz analize trenda inovativnosti u podoblastima dnevnog intenziteta inovativnosti.

Pravila propisana standardima u oblasti stvaralaštva zahtevaju odgovarajući nivo menadžmenta kvaliteta obrazovanja, što podrazumeva trendove znanja u dimenziji vremena i odgovarajući nivo znanja. Kvalitet je zasnovan na ispunjenju zahteva standarda. U kontinuiranom poslovnim procesu potrebno je poštovanje i primena lokalnih (SRPS) [1] i međunarodnih (ISO/IEC) standarda [2]. Formiranjem baze znanja obezbeđuje se planiranje resursa u željenoj oblasti. Modeliranjem znanja stvaraju se putanje ka krajnjem cilju formiranja

*Fakultet tehničkih nauka u Čačku, Univerzitet u Kragujevcu, Svetog Save 65, 32000 Čačak
e-mail: vesna.ruzicic@ftn.kg.ac.rs

